

Position Paper over de herziening van de prioritaire stoffenlijst [Dochterrichtlijn KRW 2000/60/EC]

De Europese Commissie presenteerde op 26 oktober 2022 een herziening van de richtlijn prioritaire stoffen voor oppervlaktewater (EQS). Er worden nieuwe prioritaire stoffen toegevoegd en normen voor bestaande prioritaire stoffen worden aangescherpt. De Richtlijn is onderdeel van de Kader Richtlijn Water (KRW) en moet bijdragen aan de ambities van de Europese Green Deal. De chemische toestand van de KRW wordt gebaseerd op de monitoring en rapportage van deze prioritaire stoffen.

1. EQS draagt bij aan de verbetering van chemische toestand van de waterkwaliteit.

Op basis van deze nieuwe prioritaire stoffen lijst zal per lidstaat beoordeeld moeten worden of en welke maatregelen er nodig zijn om voor de genoemde stoffen de milieukwaliteitsnormen te behalen. Vervolgens is dan de vraag via welke instrumenten de emissies van deze stoffen gereduceerd kunnen worden. Het is belangrijk om de aanwezigheid van vervuilende stoffen in het oppervlaktewater goed in kaart te brengen door middel van monitoring in het oppervlaktewater en bij de rioolwaterzuiveringen. Dit zal helpen om gericht bronmaatregelen te nemen om emissies van deze stoffen naar het milieu terug te dringen. Hiermee kunnen extra zuiveringsinspanningen op de rioolwaterzuiveringen worden voorkomen en zal het 'vervuiler betaalt' principe beter worden gerespecteerd.

- **Waterschappen spreken steun uit voor de aanscherping van bestaande normen en het toevoegen van nieuwe stoffen aan de prioritaire stoffenlijst om zo de chemische toestand van waterkwaliteit beter te monitoren;**
- **Het verkregen inzicht door de monitoring op prioritaire stoffen dient bij te dragen aan het 'vervuiler betaalt-principe' en de bronaanpak van gevaarlijke stoffen. Daarnaast raken de doelen van de KRW verder uit zicht raken door deze aanscherping. Haalbaarheid van de doelen moet realistisch zijn en geborgd worden in de voorgestelde wetgeving.**

2. PFAS als voorbeeld waarom de EQS een waardevol instrument is.

Voor PFAS pleiten wij voor een volledig Europees verbod op de productie en het gebruik van deze stoffen. Persistente stoffen als PFAS die in het rioolwater terecht komen, kunnen vaak op de rioolwaterzuiveringsinstallatie maar moeizaam worden verwijderd en tegen zeer hoge kosten. Bovendien belemmert de aanwezigheid van persistente chemische stoffen de mogelijkheden om grondstoffen terug te winnen uit rioolwater: denk aan fosfaat en bioplastics. De beste aanpak is dus om deze stoffen bij de bron aan te pakken.

- **Realiseer zo snel als mogelijk een Europees totaalverbod voor de productie, gebruik en emissie van PFAS;**
- **Prioritaire stoffenlijst is een waardevol instrument om circulaire economie te bevorderen.**

3. Medicijnresten als prioritaire stof versterkt noodzaak voor bronaanpak, Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) & vergaande zuiveringsinspanningen.

Voor de groep medicijnresten die in de nieuwe stoffenlijst van de richtlijn wordt voorgesteld, is een combinatie van bronaanpak, UPV en een verdergaande verwijdering op de rioolwaterzuiveringsinstallatie mogelijk. In de eveneens op 26 oktober 2022 gepubliceerde herziening van de richtlijn stedelijk afvalwater worden hier ook voorschriften over opgenomen. Bovendien stelt die richtlijn, conform het principe van "de vervuiler betaalt" voor dat de kosten voor de verdergaande zuivering door de farmaceutische industrie via fondsvorming (UPV) worden vergoed. Voor met name medicijnresten zullen de nieuwe normen leiden tot investeringen in verdergaande zuivering. De termijnen waarop de nieuwe normen toegepast gaan worden moeten daarom worden aangepast aan de termijnen die in de herziening van de richtlijn stedelijk afvalwater voor verdergaande zuivering worden bepaald.

- **Er bestaat een belangrijke samenhang medicijnresten als prioritaire stof met herziening richtlijn stedelijk afvalwater, ook qua realisatietermijnen. Beide richtlijnen geven aan de doelen uit de Europese Green Deal op het gebied van energie- en klimaatbeleid en circulaire economie.**